

Aan de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER 14035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 4 mei 2021
ONS KENMERK 760423
BEHANDELD DOOR Nora Bosscher en Marlien de Kruijf
TELEFOON (035) 629 24 52
BIJLAGEN Overzicht collectie buitenbeelden
BETREFT Beantwoording artikel 41 vragen Democraten Hilversum
inzake openbare kunst d.d. 24 maart 2021

Geachte raads- en commissieleden,

Op 24 maart jl. heeft de fractie van Democraten Hilversum artikel 41 vragen gesteld aan het college inzake openbare kunst in Hilversum. In deze brief vindt u de schriftelijke antwoorden op deze vragen.

De vragen van Democraten Hilversum geven ons gelegenheid om de collectie van beelden in de openbare ruimte (incl. monumenten) van de gemeente Hilversum onder de aandacht te brengen. Daarnaast zijn de antwoorden aangevuld vanuit het team Erfgoed met betrekking tot de wandkunst die bij gebouwen met een monumentale status wordt aangetroffen.

Hilversum heeft bijna 60 beelden in de openbare ruimte. De diversiteit hierin is groot: klassieke bronzen beeld, monumenten en meer interactieve kunstwerken. Veel van de kunstwerken zijn geplaatst in de periode 1958-1985, om de (culturele) beleving voor de inwoners van Hilversum te vergroten. In 2019 werd daarnaast het kunstwerk "Prometheus" teruggeplaatst, het beeld van het Gemeentelijke Energiebedrijf Hilversum (GEB). Vorig jaar plaatste de gemeente verder het nieuwe monument "Polar Bear" in het kader van 75 jaar vrijheid. De beelden in de openbare ruimte worden, in opdracht van de gemeente, jaarlijks geïnspecteerd en onderhouden door de Kunstwacht. Een overzicht van alle beelden staat in bijlage 1 'Overzicht collectie buitenbeelden'.

In de vragen van Democraten Hilversum wordt specifiek naar architectuurgebonden kunst gevraagd, oftewel kunst die onlosmakelijk verbonden is met het pand. Denk aan wandschilderingen, wandmozaïeken etc. Ook deze vorm is te vinden in Hilversum. Meestal werd deze kunst gerealiseerd binnen de 1% regeling, waarbij een deel van de bouwkosten werd besteed aan kunst. De meeste van deze werken zijn echter geen onderdeel van de collectie buitenbeelden van de gemeente Hilversum, omdat het eigenaarschap bij de eigenaar van het pand ligt.

Vraag 1:

Een overzicht te verstrekken van alle architectuurgebonden kunst in Hilversum (zowel in depot als in situ)

Antwoord:

In bijlage 1 (tabblad 1) vindt u een overzicht van de buitenbeelden die eigendom zijn van de gemeente Hilversum. Niet al deze werken zijn architectuurgebonden, in tabblad 2 vindt u enkele werken die wel architectuurgebonden zijn.

Van de beelden die geen eigendom zijn van de gemeente, bestaat bij de gemeente geen overzicht. Er bestaat ook geen totaaloverzicht van de architectonische (wand)kunst. Deze kunstvorm is daarom niet opgenomen in het overzicht van de collectie buitenbeelden. De architectonische kunst die bij monumenten hoort is wel beschreven, omdat (wand)kunst die zich aard- en nagelvast aan en/of in een beschermd monument bevindt, beschermd is.

Vraag 2:

Een overzicht te verstrekken van alle kunst in depot die voorheen deel uitmaakte van de openbare ruimte en wanneer deze aan de openbaarheid zijn onttrokken;

Antwoord:

In bijlage 1 (tabblad 2) vindt u een overzicht van de buitenbeelden, die momenteel in opslag zijn (voor zover ze deel uitmaken van de collectie buitenbeelden van de gemeente Hilversum). Het kunstwerk “De Adelaar” is bij de herinrichting van het Stadskantoor in 2009 in opslag geplaatst. Het kunstwerk “Z.T.” (kunstwerk uit de 1% regeling) is in opslag geplaatst bij de plaatsing van het kunstwerk “De lezende dame” op het grasveld voor Bibliotheek Hilversum.

Vraag 3:

Aan te geven op welke wijze het college actief streeft naar instandhouding resp. herplaatsing, inclusief het daarbij behorende tijdspad.

Antwoord:

In 2015 heeft de gemeenteraad de cultuurnota Metrum vastgesteld. Daarin heeft de raad drie specifieke thema's benoemd als speerpunten: muziek, media en architectuur. Kunst in de openbare ruimte is niet tot speerpunt benoemd. Doorontwikkeling van de collectie en actief beleid wat betreft (her)plaatsing van kunstwerken was daarom niet aan de orde. De gemeente vindt het echter wel belangrijk dat de bestaande collectie in stand wordt gehouden. Daarom heeft de gemeente een collectiebeheerder voor de cultuurhistorische collectie en de collectie buitenbeelden in vaste dienst genomen en het structurele budget voor kunst in de openbare ruimte gehandhaafd.

Het college heeft het voornemen om het cultuurbeleid dit jaar te herijken en deze ter vaststelling aan te bieden aan uw raad. Hierbij wordt aangegeven welke waarde cultuur voor de stad heeft en welke generieke speerpunten nadere aandacht verdienen. Verder wordt opnieuw de culturele basisinfrastructuur bepaald, dat wil zeggen de culturele voorzieningen in Hilversum die tezamen een meerjarig en onderscheidend cultureel aanbod verzorgen. Ook wordt bekeken of kunst in de openbare ruimte in het nieuwe cultuurbeleid een prominentere plek kan krijgen. Daarnaast bekijkt het college op welke manier het gemeentelijke beleid voor kunst in de openbare ruimte kan worden meegenomen in het nieuwe Handboek Buiten.

Tot slot is het belangrijk te vermelden dat architectonische kunst regelmatig deel uitmaakt van wijziging en hergebruik van gebouwen, ook van niet-monumenten. Behoud van de kunst vraagt daarbij inzet en aandacht. Er is op het moment echter geen budget beschikbaar om de architectonische kunst te inventariseren. De architectonische kunst maakt op dit moment ook geen specifiek deel uit van een beschermingsbeleid vanuit de gemeente Hilversum.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

K.J. Walters, l.b.